

Regulativ

for

Præstemarksvandløbet

i

Langebæk Kommune

FORORD

Regulativet er opdelt i 3 dele. Del 1 omhandler de specifikke bestemmelser for Præstemarksvandløbet. Del 2 indeholder alle fælles bestemmelser for vandløbene i Langebæk Kommune, og del 3 er redegørelsen til regulativet for Præstemarksvandløbet.

Del 1 indeholder:

- grundlaget for regulativet.
- vandløbets dimensioner.
- bygværker (broer, markoverkørsler etc.)
- vedligeholdelsesbestemmelser.
- tidspunkt for ikrafttræden og revision.

Del 2 indeholder:

- generelle administrative bestemmelser.
- bestemmelser om sejlads
- bredejerforhold.
- vedligeholdelsesprincipper.
- bestemmelser om tilsyn.

Del 3, "Redegørelse til regulativ for Præstemarksvandløbet", indeholder et kort resume af det planlægningsmæssige grundlag i regionplanlægningen, der har betydning for vandløbet og de vandløbsnære arealer.

Der er desuden foretaget en kort gennemgang af de væsentligste afsnit i selve regulativet.

Oversigtskort samt længde- og tværprofiler er vedlagt som bilag til regulativet.

Specifikke bestemmelser

Del 1

Præstemarksvandløbet

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET	1
2. BETEGNELSE AF VANDLØBET	1
3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER	2
3.1 Stationering og afmærkning	2
3.2 Dimensioner	3
4. BYGVÆRKER	5
4.1 Broer og overkørsler	5
4.2 Tilløb	6
5. VEDLIGEHOJDELSE	7
5.1 Beskrivelse af vandløbet	7
5.2 Målsætning	7
5.3 Vedligeholdelse	8
6. REVISION	8
7. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN	8

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

Præstemarksvandløbet er optaget som offentligt vandløb i Langebæk (Øster-Egesborg) Kommune i henhold til beslutning af 18/7 1963.

Regulativet er udarbejdet på baggrund af vandløbsloven (lov nr. 302 af 9. juni 1982) med de ændringer der fremgår af miljøministeriets lovbekendtgørelse nr. 404 af 19. maj 1992 - samt bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation, registrering og regulativer for offentlige vandløb.

Der er ved udformningen af regulativets bestemmelser taget udgangspunkt i den overordnede planlægning for vandløbet og de vandløbsnære arealer, samt i tidligere afgørelser, herunder regulativer, kendelser m.v. Der er nærmere redegjort for det planlægningsmæssige grundlag i redegørelsen til regulativet.

Dette regulativ erstatter regulativ af 25/3 1964 for Præstemarksvandløbet samt tillægsregulativ af 25/3 1964 for Præstemarksvandløbet.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET

Regulativet omfatter Præstemarksvandløbet fra ca. 500 m øst for Knudsvænge til udløbet i Øster-Egesborgvandløbet, i alt 2484 m hvoraf 0 m er rørlagt.

Om vandløbets beliggenhed m.m. henvises i øvrigt til oversigtskort i bilag til regulativet.

3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER

3.1 Stationering og afmærkning

Præstemarksvandløbet er stationeret fra begyndelsepunktet ca. 500 m øst for Knudsvænge (st. 0) til udløbet i Øster Egesborgvandløbet (st. 2484).

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsepunkterne i meter i henhold til opmåling af 1993.

Præstemarksvandløbet er afmærket med 9 sæt kant- og bundpæle, tab. 3.1.

Kant-/bundpæl nr.	Station	Kote for bundpæls top (m DNN)
1	0	35.33
2	122	-
3	258	34.15
4	515	33.77
5	800	32.75
6	1080	31.80
7	1995	29.25
8	2070	28.97
9	2420	27.88

Tabel 3.1 Kant-/bundpælernes placering. Bundpælene er anbragt i vandløbet lige ud for kantpælene. Bundpælens top er placeret 5 cm over den teoretiske regulativ-fastsatte bundkote.

Koter for broers overkant, overkørsler, rør o. lign. til brug for vandløbsvedligeholdelsen fremgår af vedlagte længdeprofil/plantegning.

3.2 Dimensioner

Kravene til skikkelse for de enkelte strækninger er kort angivet herunder. For en grundigere gennemgang henvises der til del 3: "Redegørelse til regulativ for Præstemarksvandløbet".

St. 0-240

Der er ikke opstillet krav til skikkelse. Vedligeholdelsen foretages under hensyn til vandløbets dynamiske skikkelse.

St. 240-2484

Der er fastsat krav til opretholdelse af et mindste tværsnitsareal svarende til de teoretiske dimensioner, der er angivet i tabel 3.2.1. Det eksisterende vandløbsprofil kan således antage en vilkårlig form under forudsætning af, at dette tværsnitsareal opretholdes. Dimensionskravene gælder for vinter- og forårsperioden fra 1. november til 1. april, svarende til tiden fra sidste grødeskærings/oprensningstermin til begyndende grødeopvækst.

Vandløbets dimensioner er anført i tabel 3.2.

Station (m)	Betegnelse	Bundkote (m DNN)	Fald (%)	Bundbredde/-rørdiameter (m)	Anlæg
0	Begyndelsespunkt	35.28	x	x	x
			efter terræn	fri	frit
240		34.23	x	x	x
			7.20		
265		34.05	x		
			1.32		
515		33.72	x	0.70	
			3.58		
800		32.70	x		
			2.00		
920	Overkørsel, indløb	32.46	x	x	
			4.44		
1080		31.75	x		
			2.38	0.80	
1227	Overkørsel, udløb	31.40	x		1:1
			3.18		
1607	Overkørsel, indløb	30.19	x	x	
			1.44		
1926	Overkørsel, Øster-Egesborgvej, indløb	29.73	x		
			7.68		
1995		29.20	x	1.00	
			3.70		
2238	Overkørsel, Ørslevvej, indløb	28.30	x		
			3.01		
2484	Udløb i Øster-Egesborgvandløbet	27.56	x	x	x

Tabel 3.2 Dimensionsskema for Præstemarksvandløbet.

4. BYGVÆRKER

4.1 Broer og overkørsler

Station (m)	Betegnelse	Slug/rørdiameter (m)	Kote indløb/udløb (m DNN)	Ejerforhold
364-370	Overkørsel	Ø 0.60	33.90/33.83	Privat
920-925	Overkørsel	Ø 0.60	32.46/32.42	Privat
1221-1227	Overkørsel, bagfald	Ø 0.60	31.39/31.40	Privat
1446-1450	Overkørsel, bagfald	Ø 0.63	30.66/30.70	Privat
1607-1616	Overkørsel	Ø 0.70	30.19/30.17	Privat
1926-1935	Overkørsel, Øster-Egesborgvej, bagfald	0.70 x 0.90	29.57/29.60	Langebæk Kommune
2238-2255	Overkørsel, Ørslevvej	Ø 1.00	28.30/28.22	Storstrøms Amt

Table 4.1 Broer og overkørsler over Præstemarksvandløbet.

4.2 Tilløb

Station (m)	Betegnelse	Rørdiameter (cm)	Bundkote udløb (m DNN)
265	Rørtilløb fra venstre	25	34.27
268	Rørtilløb fra venstre	25	33.97
523	Rørtilløb fra højre	12	34.04
662	Rørtilløb fra højre	15	33.21
1024	Rørtilløb fra venstre	15	32.12
1158	Rørtilløb fra højre	10	31.81
1256	Rørtilløb fra højre	10	31.46
1264	Rørtilløb fra venstre	10	31.33
1366	Rørtilløb fra højre	12	31.09
1534	Rørtilløb fra højre	20	30.54
1600	Rørtilløb fra højre	10	30.45
1707	Rørtilløb fra venstre	10	30.20
1864	Rørtilløb fra højre	20	29.82
1935	Rørtilløb fra højre	10	29.86
1936	Rørtilløb fra venstre	20	29.86
2040	Rørtilløb fra højre	15	29.33
2052	Rørtilløb fra venstre	20	29.31
2100	Rørtilløb fra venstre	15	28.95
2121	Rørtilløb fra venstre	12	28.89
2229	Rørtilløb fra højre	10	28.55
2420	Rørtilløb fra venstre	10	27.93
2483	Rørtilløb fra højre	55	27.59

Tabel 4.2 Tilløb til Præstemarksvandløbet registreret ved opmåling i 1993.

5. VEDLIGEHOJDELSE

5.1 Beskrivelse af vandløbet

Præstemarksvandløbet

Efter ændret vedligeholdelsespraksis er vandløbet ved at finde en naturlig form med udpræget strømrrende på lange strækninger.

Indtil st. ca. 240 er faldet stort og brinkerne høje. Bunden er generelt fast og består overvejende af grus og sten.

Vandløbet er på strækningen noget skygget af brinkernes græs- og urtevegetation.

Grøden domineres af Mærke og stedvist af grupper af Pindsvineknop.

Vandløbet er på strækningen omgivet af landbrugsjord.

Fra st. 240-2484 varierer faldet fra svagt til stort. Bunden består overvejende af mudder med underliggende sand vekslende med grus og sandbanker.

Vandløbet er her noget skygget af brinkernes græs- og urtevegetation. På kortere strækninger er vandløbet stærkt skygget af busk- og trævækst.

Hvor vandløbet er stærkt skygget er grødevæksten kun svagt udviklet. På de mere lyseksonerede strækninger domineres grøden af Pindsvineknop med puder af Mærke. Fra st. ca. 1300 breder Tagrør og Hestehov sig stedvist i hele vandløbsprofilen.

Vandløbet er på strækningen omgivet af landbrug og bebyggelse.

5.2 Målsætning

I henhold til Vandområdeplan for Storstrøms Amt af 1994 er Præstemarksvandløbet målsat B1, gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. Målsætningens betydning er nærmere defineret i redegørelsen til dette regulativ.

5.3 Vedligeholdelse

Kravene til vedligeholdelse er kort beskrevet herunder. For yderligere beskrivelse af vedligeholdelsens udførelse henvises der til del 2 "Generelle bestemmelser for vandløbene i Langebæk kommune".

Præstemarksvandløbet

I hele vandløbet skæres grøden 2 gange årligt i strømmende efter retningslinierne i dette regulativs del 2, afsnit 4.3. Strømmenden skal som hovedregel skæres i halv regulativmæssig bundbredde. På strækningen st. 0-240 skæres strømmenden i halv eksisterende bundbredde.

Fra st. 240 til st. 2484 skæres stivstænglet brinkvegetation ved sidste grødeskæring efter retningslinierne i dette regulativs del 2, afsnit 4.6 af hensyn til vandløbets vandafledningsevne.

Grødeskæringerne skal være udført senest henholdsvis 1. juli og 1. oktober.

6. REVISION

Regulativet kan optages til revision såfremt der sker væsentlige ændringer i regulativets planlægningsmæssige grundlag, eller iøvrigt såfremt vandløbsmyndigheden finder behov herfor.

7. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag inden den 23/7 1997.

Regulativet er herefter vedtaget af kommunalbestyrelsen for:

Langebæk Kommune den 15/12, 1997.

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets vedtagelse.

Generelle bestemmelser

Del 2

For de kommunale vandløb i

Langebæk Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER	1
2. SEJLADS	1
3. BREDEJERFORHOLD	2
4. VEDLIGEHOELSE	4
5. TILSYN	8

1. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbene administreres af Langebæk Kommune, der er vandløbsmyndighed. For grænsevandløb kan der foreligge særlige aftaler. Disse fremgår af de enkelte regulativers del 1, specifikke bestemmelser.

1. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte teoretiske skikkelse ikke ændres.
2. Vandløbenes vedligeholdelse - men ikke fornyelse (hel eller delvis) af rørlagte strækninger - påhviler Langebæk Kommune.
3. I tilfælde af hel eller delvis omlægning af rørledninger behandles sagen af vandløbsmyndigheden som reguleringssag.
4. Bygværker - såsom styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jfr. vandløbslovens § 27 stk. 4.

Vedligeholdelsen af styrt, overkørsler, stemmeværker, fisketrapper mv. skal ske på en sådan måde, at passagemulighederne for fisk og vandløbsfauna sikres og såvidt muligt forbedres.

Bygværker, der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan på vandløbsmyndighedens foranledning istandsættes eller fjernes på ejerens bekostning efter forudgående varsel, jfr. vandløbslovens § 54.

2. BESTEMMELSER OM SEJLADS

Vandløbsmyndigheden har besluttet et generelt forbud mod sejlads med såvel motordrevne som ikke motordrevne fartøjer.

Forbudet gælder ikke vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med vedligeholdelse.

3. BREDEJERFORHOLD

1. På 2 m brede banketter langs vandløbets øverste kant må der i landzone ikke dyrkes, foretages jordbehandling, plantes eller opføres bygværker, jfr. vandløbslovens § 69.

Dog kan vandløbsmyndigheden foretage - eller give tilladelse til - beplantning, såfremt det måtte være ønskeligt af hensyn til begrænsning af grødevækst, stabilisering af brinker eller med henblik på at skabe fiskeskjul.

2. Ejere og brugere af ejendomme som grænser op til vandløbet skal tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 m bredt. Det bestemmes, at bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse fremtidig må anbringes nærmere end 8 m fra øverste vandløbskant, og for rørlagte strækninger ikke rørledningernes midte nærmere end 2 m - træbeplantninger dog ikke nærmere end 5 m. Undtaget herfra er den under punkterne 1.5 og 3.1 anførte beplantning.
3. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, jfr. vandløbslovens § 28, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.

Fyld m.v. fra oprensning og grødeskæring, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, har brugerne af de tilstødende jorder pligt til at fjerne, eller at sprede i et ikke over 10 cm tykt lag uden for en afstand af 2,0 m fra øverste vandløbskant - inden 3 måneder fra oplægningen.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld mv., som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fyldet, kan vandløbsmyndigheden lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning 2 uger efter, at ejeren eller brugeren har modtaget skriftlig varsel.

4. Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis i perioderne marts-april og september-oktober.
5. Arealer som grænser til vandløbet må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der sættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant (eller digefod). Sådanne hegn skal ejerne fjerne inden 2 uger efter vandløbsmyndighedens meddelelse om, at dette er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.

6. I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbet, eller foranledige at vandstanden i vandløbet forandres eller at vandets frie løb hindres.

Regulering, herunder rørlægning af vandløbet, må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse, jfr. vandløbslovens kap. 6. I det hele taget må ingen uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven.

7. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der kan forurene vandet eller forårsage aflejringer i vandløbet, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 27 stk. 1, ligesom sådanne stoffer ikke må oplagres nærmere end 2 m fra vandløbets øverste kant eller sådan, at der er fare for, at vandløbet forurenes, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 1.

Stoffer der er aflejrede i vandløbet må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse påvirkes, så de kan forurene vandet, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 27 stk. 2.

8. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbene til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan give tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jfr. vandforsyningslovens bestemmelser.
9. Nye tilløb, og tilløb der reguleres, skal forsynes med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.
10. Anlæg af nye overkørsler og omlægning af overkørsler kræver i hvert tilfælde vandløbsmyndighedens tilladelse.
11. De opsatte skalapæle samt kant- og bundpæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, skal den ansvarlige for beskadigelsen eller fjernelsen bekoste retableringen.
12. Beskadiges vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven kan vandløbsmyndigheden give påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning jfr. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre særlige forhold, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 55.

13. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger.

Nye dræntilløb, og dræntilløb der omlægges, må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres dybere end 20 cm over den i regulativet angivne kote for henholdsvis vandløbets bund eller strømrendens bund.

14. Andre rørledninger må kun udføres til vandløbet efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.
15. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jfr. vandløbslovens § 85.

4. VEDLIGEHOLDELSBESTEMMELSER

Vedligeholdelsen af vandløbene skal gennemføres således, at de fastlagte miljømålsætninger, og de opstillede krav til vandafledningsevne, opretholdes.

Det vil i korte træk sige, at der, hvor det er muligt, gennemføres grødeskæring i en smallere og bugtet strømrønde i stedet for grødeskæring i fuld bundbredde. Al grødeskæring foretages så skånsomt som muligt. På strækninger med ringe grødevækst kan grødeskæring undlades.

For vandløbsstrækninger hvor der skæres grøde i fuld bundbredde, vil der ikke som hidtil ske en fuldstændig skæring af grøden. Mindre spredte grødebanker af f. eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke, der ikke har nogen væsentlig vandstandsende effekt vil blive efterladt, og kun kraftigt vandstandsende arter som Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer skæres fuldstændigt.

Enkelte vandløbsstrækninger er opført som naturvandløb uden egentligt vedligeholdelsesbehov. Det er typisk vandløbsstrækninger med ringe grødevækst, kraftigt fald og god strøm, hvor der ikke er risiko for væsentlig aflejring af sand og mudder.

En mere skånsom vedligeholdelse af vandløbene efter ovenstående retningslinjer vil ikke væsentligt påvirke vandafledningsevnen.

4.1. Vandløbsmyndighed

Vandløbene vedligeholdes af Langebæk Kommune, der er vandløbsmyndighed. For grænsevandløb kan der dog foreligge særlige aftaler. Disse fremgår af regulativerne for de enkelte vandløb, del 1.

Evt. ukrudtsbekæmpelse på 2 m bræmmerne falder ikke ind under vandløbsmyndighedens forpligtigelser.

4.2. Terminer for grødeskæring og oprensning

Terminer for grødeskæring og manuel fjernelse af mindre lokale sedimentaflejringer er angivet i den specifikke del for hvert enkelt vandløb.

Maskinel oprensning kan foretages i perioden 1.7-1.11.

Slåning af bredvegetation af hensyn til vandafledningsevnen kan iværksættes i perioden 1.7 til 1.11.

4.3. Grødeskæring i strømrønde

Ved strømrøndeskæring skæres grøden såvidt muligt i en slynget strømrønde. Hvor der forekommer en naturlig strømrønde i vandløbet skæres grøden i kanterne af denne, således at strømrønden opnår den i regulativet angivne bredde. Forekommer der 2 naturlige strømrønder skal disse såvidt muligt opretholdes og skæres således, at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrøndebredde.

I vandløb hvor der ikke forekommer en naturlig strømrønde skæres grøden i en slynget strømrønde, hvor strømrøndens bølgelængde som hovedregel skal være 10-14 gange vandløbets naturlige bundbredde. Der kan, hvor forholdene taler for det, etableres 2 strømrønder, således at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrøndebredde.

I strømrønden skæres stivstænglet vegetation fuldstændigt. Det drejer sig overvejende om opretvoksende former af Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer. På strækninger med kraftigt fald og fast bund bestående af sand/grus/sten skæres pletvist forekommende grødebanker af Vandstjerne, Vandaks og Mærke ikke.

Såfremt der foretages strømrøndeskæring 2 gange årligt, skæres der ikke grøde i området uden for strømrønden (brinkfoden) i forbindelse med 1. skæring. Ved 2. skæring, eller hvor der kun sker vedligeholdelse 1 gang årligt, foretages der efter vandløbsmyndighedens skøn skæring af stivstænglede arter uden for strømrønden, mens lav pudeformet grødevegetation efterlades. Grødeskæring må ikke foretages i en større bredde end vandløbets regulativmæssige bundbredde.

Grødeskæringen skal fortrinsvis udføres manuelt. Hvor særlige forhold f. eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

4.4. Grødeskæring i fuld bundbredde

Ved grødeskæring i fuld regulativmæssig bundbredde skæres stivstænglet vegetation fuldstændigt. Det drejer sig overvejende om opretvoksende former af Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer. Der efterlades pletvist grødebanker af ikke væsentlig vandstandsende arter, som f. eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke. Grødeskæring må ikke foretages i en større bredde end vandløbets regulativmæssige bundbredde.

Grødeskæringen skal fortrinsvis udføres manuelt. Kun hvor særlige forhold f. eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

4.5. Grødeskæring i vandløb uden krav til skikkelse

For denne type vandløb søges grødeskæringen indskrænket til et minimum. Hvis der ikke findes en naturlig strømrende, foretages der skæring af en strømrende på indtil halvdelen af den aktuelle bundbredde i vandløbet. Grødeskæring skal foretages manuelt.

4.6. Skæring af kant- og bredvegetation

Kant- og bredvegetation må kun skæres, hvor vandløbsmyndigheden skønner det nødvendigt af hensyn til de afvandingsmæssige interesser eller hensynet til brinkernes stabilitet. En begrænset skæring kan dog tillades, hvor det er nødvendigt for udførelse af vedligeholdelsesarbejde i vandløbet.

Ved skæring af hensyn til afvandingsmæssige interesser er det kun stivstænglet urtevegetation der skæres. Det drejer sig fortrinsvis om arterne Tagrør, Dueurt, Dunhammer og Pindsvineknop. Der skæres på begge vandløbssider, således at vegetationen ikke kan "flette" hen over vandløbet - normalt indtil 1.5 m over vandløbsbunden.

Som hovedregel er skæring af hensyn til afvandingsmæssige interesser ikke nødvendig hvor vandløbets bundbredde/strømrendebredde er større end 3 m. Ved mindre vandløbsdimensioner vurderer vandløbsmyndigheden, hvor i det enkelte vandløb det evt. er nødvendigt at foretage skæring af kant- og bredvegetation.

Såfremt der foretages slåning af brinkvegetation i højt målsatte vandløb (A, B1-B3), skal der pletvis efterlades vegetation af hensyn til fiskenes muligheder for at stå i skjul.

I naturlige vandløb med vekslende bunddybde skal der fortrinsvis efterlades udhængende brinkvegetation over fiskenes standpladser. Det er typisk i den dybe side af svingene, hvor strømrenden løber tæt langs brinken eller bag store sten i vandløbet.

I kanalagtige vandløb med ensformige bundforhold efterlades der pletvis 1-3 m lange bræmmer af bredvegetation.

Ved skæring af hensyn til brinkernes stabilitet er det fortrinsvis arterne, Hestehov, Bjørneklo og Stor Nælde der fjernes.

Træerne langs vandløbene må ikke beskadiges og selvsåede træer skal såvidt muligt bevares. Dog kan vandløbsmyndigheden foretage beskæring og udtynding.

4.7. Oprensning af sand og mudder

Oprensning må kun omfatte sand- og mudderaflejringer, hvorimod sten og grus ikke må fjernes. Enkeltliggende sten og trærødder over den regulativmæssige bundkote må ikke fjernes.

I vandløb med underliggende sten og grusbund skal lokale sedimentaflejringer såvidt muligt fjernes manuelt. Ved oprensning af større mængder aflejret materiale kan oprensningen udføres med maskine.

Under oprensning skal stabile overhængende brinker såvidt muligt bevares.

Ved maskinel vedligeholdelse vil oprensning først blive iværksat, når bundkoten henholdsvis koten for brinkfoden eller strømrøden over længere strækninger ligger mere end 10 cm over de i regulativet angivne teoretiske koter, og det samtidig kan konstateres at det krævede mindste tværsnitsareal ikke er tilstede. Ved oprensning graves ikke dybere end 10 cm under de angivne koter.

For vandløbsstrækninger, hvor der ikke er fastsat krav til skikkelse foretages der normalt ikke nogen egentlig oprensning. Disse strækninger gennemgås en gang årligt med henblik på at fjerne spærringer - f. eks. sammenskyllede grene, væltede træer, kraftige aflejringer på brinkfoden, eller større brinkudskridninger.

4.8. Oprensning af rørlagte strækninger og brønde

Der foretages inspektion af brønde en gang årligt i perioden 1. august - 1. november. Sandaflejringer i brønde og ledninger fjernes, hvor vandløbsmyndigheden finder det nødvendigt af hensyn til vandafledningsevnen.

4.9. Oplægning af oprenset materiale

Afskåret grøde- og kantvegetation skal såvidt muligt straks optages, dog kan den afskårne grøde drive med strømmen til opsamling på passende steder, hvis det kan ske uden afstrømningsmæssige og miljømæssige ulemper. Grøden skal opsamles fra vandløbet senest 24 timer efter skæring og fjernes fra vandløbets nærhed senest 24 timer efter oplægning.

Afskåret grøde- og kantvegetation samt sand og mudder skal anbringes ovenfor vandløbets skråninger indenfor en bredde på 5 m.

Alle for vandløbet fremmede emner såsom plastik, sække, flasker o. lign. opsamles fra vandløbet og oplægges på vandløbets banket, hvorfra de fjernes af dennes ejer/bruger.

4.10. Dispensationsmuligheder fra vedligeholdelsesbestemmelserne

Vandløbsmyndigheden kan dispensere fra vedligeholdelsesbestemmelserne, såfremt der opstår ekstraordinære situationer.

5. TILSYN

1. Tilsynet med vandløbene udøves af Langebæk Kommune.

Redegørelse

Del 3

Præstemarksvandløbet

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET	1
2. REGIONPLAN	1
2.1 Vandområdeplan	1
2.2 Spildevandsplan	2
2.3 Vandindvindingsplan	3
2.4 Arealinteresser	3
3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER	4
3.1 Fiskebestand	4
3.2 Fiskeudsætninger	4
4. KONSEKVENSVURDERING	4
4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner	4
4.2 Bredejerforhold	5
4.3 Afstrømning	6
4.4 Sammenfattende vurdering af de miljømæssige forhold	6
5. RESTAURERING OG BEPLANTNING	6

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

I henhold til § 9 i bekendtgørelse af 15. februar 1985 er der i det følgende redegjort for de planer, kendelser m.v. som har dannet grundlag for regulativet.

Derudover indeholder redegørelsen en gennemgang af konsekvenserne af det nye regulativ med hensyn til dimensioner, vedligeholdelse, afstrømning, samt de miljømæssige forhold.

2. REGIONPLAN

Regionplanen for Storstrøms Amt, 1994-2005 angiver de overordnede mål for udviklingen.

De væsentligste punkter heri, der har betydning for Præstemarksvandløbet, er i det følgende behandlet. Der er desuden medtaget oplysninger fra Langebæk Kommunes spildevandsplan af 20. marts 1989.

2.1 Vandområdeplan

I bilag 1 til regionplanen for Storstrøms Amt, juni 1994, er Præstemarksvandløbet målsat B1.

For denne målsætning gælder følgende:

B1 : Gyde- og opvækstområde for laksefisk.

Vandløb af denne type er overvejende mindre vandløb med et kraftigt fald og grus- eller stenbund. Sådanne vandløb har ofte stor variation i de fysiske forhold med vekslen mellem stryg (områder med grusbund og stærk strøm, som er velegnede gydepladser for ørred) og høller (dybere områder med lavere strømhastighed, hvor ørredynglen kan stå i skjul).

B1 målsatte vandløb har desuden oftest et bevaringsværdigt plante- og dyreliv.

For B målsætninger gælder det, at faunaklassen ikke må overstige 2.

Faunaklassen angives med værdier mellem 1 og 4, se nedenstående skema.

Faunaklasse	Beskrivelse
1	Praktisk taget uforurenet
1.5	Overgangsform
2	Ret svagt forurenet
2.5	Noget forurenet
3	Ret stærkt forurenet
3.5	Meget stærkt forurenet
4	Overordentlig stærkt forurenet

Bedømmelsen af faunaklassen i vandløb er baseret på undersøgelse af den lavere fauna. De enkelte arter har bestemte krav til vandkvaliteten, især iltindholdet. Ved at undersøge artssammensætningen kan det således afgøres, i hvor høj grad vandløbet er belastet af spildevand, idet ilten forbruges ved tilledning af spildevand.

Storstrøms Amt overvåger løbende forureningstilstanden i Præstemarksvandløbet.

På den strækning af Præstemarksvandløbet, som er omfattet af regulativet, er fundet faunaklasser mellem 3 og 4 ved Øster Egesborg i perioden fra foråret 1993 til foråret 1995. Målsætningskrav til faunaklasse var således langt fra at være opfyldt på denne station.

2.2 Spildevandsplan

Præstemarksvandløbet modtager spildevand fra:

- Øster-Egesborg skole svarende til ca. 40 PE med udløb i st. ca. 1700.
- Øster-Egesborg vest svarende til ca. 20 PE med udløb i st. ca. 2100.
- Røstofte syd svarende til ca. 30 PE med udløb i st. ca. 2100.

Der er hverken offentlig kloakering eller spildevandsrensning i områderne, men der er indført obligatorisk årlig tømning af private mekaniske renseanlæg (septic- og trixtanke).

2.3 Vandindvindingsplan

Vandindvindingsplanen for Storstrøms Amt foreskriver, at vandindvinding skal ske under hensyntagen til miljøbeskyttelse og naturbevarelse.

Som konsekvens af den generelt ringe minimumsvandføring i amtets vandløb kan der kun undtagelsesvis og i nærmere definerede situationer gives tilladelse til indvinding af overfladevand.

2.4 Arealinteresser

Regionplanen for Storstrøms Amt 1994-2005 inddeler det åbne land i bl. a. følgende områder:

- 1) "Områder med væsentlige jordbrugsinteresser", hvor det bl. a. gælder, at inddragelse af jordbrugsarealer til andet formål end jordbrugsmæssig anvendelse så vidt muligt skal undgås, og at arealforbruget begrænses mest muligt.
- 2) "Regionale naturområder med jordbrugsinteresser", som er en overgangsform mellem 1) og 3).
- 3) "Regionale naturområder", hvor de fredningsmæssige værdier skal sikres gennem fredning, arealopkøb og naturpleje, gennem en konsekvent administration af naturbeskyttelses- og planlovens bestemmelser samt gennem formidling og vejledning.
- 4) "Skov".
- 5) "Øvrige områder", f. eks. lavbundsarealer, enge og moser.
- 6) "Særlige fredningsmæssige beskyttelsesområder", hvor beskyttelsen af sårbare biotoper, landskabselementer og kulturhistoriske mindesmærker er tillagt en helt afgørende vægt.

Arealerne langs Præstemarksvandløbet er på strækningerne st. 0-ca. 250 og st. ca. 1700-2238 udpeget som "Regionale naturområder med jordbrugsinteresser". Arealerne langs strækningen st. ca. 1700-2238 er desuden udlagt som "Særligt fredningsmæssigt beskyttelsesområde". I øvrigt forløber vandløbet gennem "Områder med væsentlige jordbrugsinteresser".

3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER

3.1 Fiskebestand

Fiskebestanden er i perioden 1984-1995 undersøgt af Storstrøms Amt på en station ved Øster Egesborg. Kun i 1988 blev målsætningen vurderet at være opfyldt m.h.t. fiskebestanden.

3.2 Fiskeudsætninger

Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser har i 1994 udarbejdet en udsætningsplan for sydøstsjællandske vandløb. Det er heri vurderet at der ikke er behov for udsætning af ørreder, da en tidligere udsætning af ørredyngel ikke har forøget den sparsomme ørredbestand.

4. KONSEKVENSVURDERING

4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner

Præstemarksvandløbet

Præstemarksvandløbet er opmålt i 1993. Regulativets stationering er bragt i overensstemmelse med denne opmåling, hvorved Præstemarksvandløbets længde er forøget med 5 m i forhold til længden efter regulativet af 25/3 1964.

St. 0-240

Vandløbet er på strækningen indtil st. 200 kraftigt uddybet, indtil ca. 80 cm under regulativmæssig bund i henhold til regulativ af 25/3 1964. Det er ved besigtigelse konstateret, at den faktiske bundbredde på strækningen generelt er betydeligt større end foreskrevet i regulativ af 25/3 1964.

Ved regulativrevisionen tillades med udgangspunkt i de faktiske forhold et fald efter terrænet, fri bundbredde og frit anlæg. Faldet er stort til kraftigt og bunden består overvejende af grus og større sten, hvorfor bundkoten og det nuværende varierede bundprofil ikke vil ændres væsentligt.

St. 240-2484

På strækningen er vandløbet generelt uddybet under regulativmæssig bund - indtil ca. 40 cm i st. 1975.

Den regulativmæssige bundlinie er ved revisionen sænket ubetydeligt, idet den er fastsat med udgangspunkt i koterne for overkørslerne ind- og udløbsside, og disse ved regulativrevisionen er fastsat i henhold til opmåling af 1993 (da de ikke helt svarede til koteangivelserne i det tidligere regulativ). I st. 1226 er bundkoten dog videreført fra regulativet af 25/3 1964. Ved revisionen er de øvrige vandløbsdimensioner i regulativ af 25/3 1964 videreført.

Regulativet er for denne strækning udformet efter princippet om teoretisk geometrisk skikkelse, hvilket indebærer, at der med udgangspunkt i de opgivne bundkoter skal forefindes et mindste tværsnitsareal i vandløbene. Dette mindste tværsnitsareal er defineret ud fra de teoretiske dimensioner (bundbredde, fald og anlæg), der er angivet i regulativet. Anlægget fastsætter sideskråningernes hældning. Anlæg 1:1 svarer til 45 grader.

Hvor vandløbet tidligere skulle have en bestemt form, er der nu istedet opstillet krav om bortledning af den ønskede vandmængde. I praksis indebærer det, at lokale sandbanker mm., der ligger over den teoretiske bundkote, ikke skal fjernes såfremt en større bundbredde/dybde eller et større anlæg end fastlagt i regulativet kompenserer for den formindskelse af tværsnitsarealet, der forårsages af sandbanken.

4.2 Bredejerforhold

I forbindelse med vedtagelsen af naturbeskyttelsesloven i 1992 blev der samtidig vedtaget en ændring af vandløbslovens § 69 om bræmmer langs vandløb.

Ændringen er trådt i kraft d. 1 juli 1992 og medfører, at der i landzone skal være en 2 m bred udyrket bræmme langs hver side af den øvre kronekant i alle naturlige eller højt målsatte vandløb.

Præstemarksvandløbet er omfattet af bestemmelsen om 2 m bræmmer.

Indenfor disse bræmmer må der ikke foretages jordbehandling, dyrkning eller plantning, ligesom der heller ikke må foretages terrænændringer eller opføres bygværker. Arealerne må afgræsses, men der skal i givet fald anbringes hegn mindst 1 m fra vandløbets øverste kronekant.

Vandløbsmyndigheden kan lade foretage beplantning indenfor 2 m bræmmerne med henblik på at bortskygge grøde, stabilisere brinker og skabe fiskeskjul.

Præstemarksvandløbet er registreret efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket indebærer, at der ikke må foretages ændringer i vandløbets forløb eller i tilstanden af moser eller lignende i tilknytning til vandløbet.

4.3 Afstrømning

På strækningen Præstemarksvandløbet st. 0-240 påvirkes vandafledningsevnen ikke i betydende grad, da faldet generelt er kraftigt og bunden fast, hvorved vandløbets nuværende forløb ikke vil ændres væsentligt.

For Præstemarksvandløbet st. 240-2484 er de regulativmæssige dimensioner generelt videreført fra regulativ af 25/3 1964, se afsnit 4.1, hvorved vandafledningsevnen ikke påvirkes i væsentlig grad ved regulativrevisionen.

4.4 Sammenfattende vurdering af de miljømæssige forhold

Præstemarksvandløbets øvre del st. 0-240 har generelt et kraftigt fald. Regulativets bestemmelser om strømrendeskæring og det tilladte frie forløb på strækningen vil bevare/øge vandløbets formvariation og naturlige præg. Vandløbets fysiske forhold vil hermed blive optimale for vandløbets lille selvreproducerende ørredbestand, og for den lavere vandløbsfauna.

For den øvrige del af vandløbet vil den indsnævrede strømrende øge vandstanden ved lav sommervandføring og medføre øget strømhastighed, hvorved bundmaterialet bliver mere grovkornet og iltforholdene i vandløbet bedres. Vandløbets fauna vil herved blive tilgodeset generelt, og vandløbet vil efterhånden få et mere naturligt præg.

5. RESTAURERING OG BEPLANTNING

Der kan foretages en simpel restaurering ved udlægning af større sten i vandløbet under forudsætning af, at vandføringsevnen ikke påvirkes væsentligt. Dette gælder i særlig grad på strækningen st. 0-240, hvor faldet er størst. Vandløbets derved forøgede fysiske variation vil gavne vandløbets lille ørredbestand og den lavere fauna.

Vandløbets brinker (skråningerne nedenfor 2 m bræmmerne) kan med fordel beplantes - især på strækningen st. 0-240. Herved kan strækningen med tiden blive vedligeholdelsesfri. En eventuel beplantning bør fortrinsvis bestå af Rødel i grupper, og de bør placeres på vandløbets skråninger - fortrinsvis på vandløbets sydside. De gunstige effekter af en sådan beplantning kan først forventes om 5-10 år, når træerne har nået en vis størrelse. Beplantningen foretages med henblik på at skabe fiskeskjul under ellerødderne. Desuden vil behovet for grødeskæring mindskes på grund af beskygning, og endelig kan træernes kraftige rodsystem beskytte udsatte brinker mod erosion, og dermed nedsætte behovet for sedimentopgravning i vandløbet. Samtidig opnås en sænkning af vandets temperatur, hvorved ørreders og de mere iltkrævende dele af vandløbsfauna'ens livsmuligheder forbedres.

Såfremt røroverkørsler forhindrer vandløbsfauna'ens frie passage, kan disse efter vandløbsmyndighedens bestemmelse ændres (f. eks. dykkes), således at den frie passage sikres.